

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA**

(11) **105567**

(13) **U**

(51) МПК

G01N 33/53 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: **u 2015 09272**

(22) Дата подання заявки: **28.09.2015**

(24) Дата, з якої є чинними
права на корисну
модель: **25.03.2016**

(46) Публікація відомостей
про видачу патенту: **25.03.2016, Бюл.№ 6**

(72) Винахідник(и):

**Мельников Олег Феодосійович (UA),
Заєць Тетяна Артемівна (UA),
Рильська Оксана Григорівна (UA),
Любарєць Світлана Федорівна (UA),
Бредун Олександр Юрійович (UA),
Вахніна Ганна Петрівна (UA)**

(73) Власник(и):

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА "ІНСТИТУТ
ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ ІМ. ПРОФ. О.С.
КОЛОМІЙЧЕНКА НАМН УКРАЇНИ",
вул. Зоологічна, 3, м. Київ, 03068 (UA)**

(54) СПОСІБ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАННЯ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ РОТОГЛОТКИ

(57) Реферат:

Спосіб оцінки ефективності лікування запальних захворювань ротоглотки в сироватці крові за загальноприйнятою методикою. Імунні комплекси визначають не в сироватці крові, а в ротоглотковому секреті та в екстрактах із зубного нальоту та по ступеню зниження концентрації оцінюють ефективність лікування, а саме: при значеннях показників оптичної густини > 45 од. як в слині (ротоглотковому секреті), так і в екстракті із зубного нальоту вважають недостатньою ефективність терапії і при показниках < 15 од. - вважають терапію ефективною.

UA 105567 U

Корисна модель належить до медицини, зокрема до отоларингології та стоматології, і може бути використана для розробки більш ефективних прогностичних методів оцінки ефективності лікування.

Відомо, що підвищення концентрації імунних комплексів (ІК) в крові супроводжують різні патологічні процеси і організми, особливо запального характеру та доведено, що підвищений рівень ІК загального плану може призвести до ураження різних тканин та органів [3,4]. Тому всі лікувальні заходи вважаються досить ефективними при зниженні рівня ІК в крові. В секретах організму, у тому числі в ротоглотковому секреті, такі визначення проводились тільки у поодиноких дослідженнях [7].

Найбільш близьким по суті є визначення рівня ІК загального плану у крові хворих на запальні захворювання верхніх дихальних шляхів, таких як хронічний тонзиліт, аденоїдит та хронічний фарингіт [5]. Але високий рівень розбіжностей та маловірогідні відхилення від норми не дозволяють застосовувати цей показник як прогностичний критерій при проведенні лікування. До того ж кореляція локальних клінічних проявів захворювань ротоглотки з рівнем змін в сироватці крові ІК дуже мала [4]. Для визначення можливої ролі ІК в діагностичному та прогностичному планах треба визначити вектор змін при різних перебігах захворювань та терапевтичних заходах. Про вміст ІК в зубних нальотах даних в науково-технічній літературі немає.

В основу корисної моделі поставлена задача визначення стану імунopatологічних чинників за допомогою вивчення рівня імунних комплексів в ротоглотковому секреті та екстрактах із зубного нальоту, оскільки їх зниження може вказувати на ліквідацію руйнівних чинників в ротоглотці.

Поставлена задача вирішується у способі оцінки ефективності лікування запальних захворювань ротоглотки в сироватці крові за загальноприйнятою методикою. Імунні комплекси визначають не в сироватці крові, а в ротоглотковому секреті та в екстрактах із зубного нальоту та по ступеню зниження концентрації оцінюють ефективність лікування, а саме: при значеннях показників оптичної густини > 45 од. як в слині (ротоглотковому секреті), так і в екстракті із зубного нальоту вважають недостатньою ефективність терапії і при показниках < 15 од. - вважають терапію ефективною.

Доказовість запропонованого способу перевірено в умовах клініки та лабораторного визначення ІК. Було обстежено 35 пацієнтів у віці 7-42 років, всього 5 груп по 7 осіб в кожній. Перша група репрезентована здоровими донорами від 12 до 35 років, друга дітьми із карієсом зубів з індексом КПУ 4-8, 3-я - дорослі із хронічним тонзилітом в стадії загострення, - 4-та група дорослі із хронічним фарингітом в стадії загострення, 5-та - діти із станом гіпомінералізації зубної емалі без наявності запальних процесів в ротоглотці. Збір РГС та нальоту із поверхні зубів проводили, згідно з рекомендацією Інституту отоларингології НАМІ України [6] до початку консервативної терапії та після неї. Статистична обробка даних проведена за критерієм "ф" кутового перетворення за Фішером [2]. Було встановлено, що у хворих, що мали запальні процеси в ротовій порожнині (групи 2,3,4), рівень ІК був в межах від 35 до 72 од (середнє значення -46), в групах 1,5 рівень ІК був в межах 0-18 (середнє - 12) в групі. Клінічна позитивна ефективність проведеної терапії корелювала із зниженням рівня ІК в 85 % випадків при рівнях показників < 15 од. оптичної густини.

Джерела інформації:

1. Гриневич Ю.А., Алферов А.Н. Определение иммунных комплексов в крови онкологических больных // Лаб. дело. - 1981. - № 8. - С. 493-496.

2. Гублер Е.В. Математические методы анализа и распознавания патологических процессов - Л.: Медицина. - 1978. - 294 с.

3. Дранник Г.Н. Клиническая иммунология и аллергология. - К.: Полиграф Плюс, 2006. - 510 с.

4. Ковальчук Л.В., Ганковская Л.В., Мешкова Р.Я. Клиническая иммунология и аллергология с основами общей иммунологии. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2011. - 640 с.

5. Лайко А.А. Аденоїдит.- Київ: Логос, 2010.- 177 с. (А, А. Лайко, Д.І. Заболотний, В.В. Березнюк, Д.Д. Заболотна та інш.).

6. Метод. рекомендації. "Дослідження ротоглоткового секрету у хворих на хронічні запальні та алергічні захворювання верхніх дихальних шляхів" Метод. рекомендації - К., 2008. - 28 с. автори: Д.Д. Заболотний, О.Ф. Мельников, Тимченко СВ., Заболотна Д.Д.).

7. В.В. Кишук, В.И. Шматко, О.Л. Купчик, та інші. Локальный клинико-иммунологический статус при заболеваниях носовой и ротовой частей глотки.// Журнал ушных, носовых та горловых хвороб. - 2000. - № 2. - С. 5-8.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- 5 Спосіб оцінки ефективності лікування запальних захворювань ротоглотки в сироватці крові за загальноприйнятою методикою, який **відрізняється** тим, що імунні комплекси визначають в ротоглотковому секреті та в екстрактах із зубного нальоту та по ступеню зниження концентрації оцінюють ефективність лікування, а саме: при значеннях показників оптичної густини > 45 од. як в слині (ротоглотковому секреті), так і в екстракті із зубного нальоту вважають недостатньою ефективність терапії і при показниках < 15 од. - вважають терапію ефективною.
- 10

Комп'ютерна верстка М. Мацело

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601